

PAULA MODERSOHN-BECKER, DE SCHEPPENDE VROUW

DOOR HERMIEN VAN DER HEIDE

SOMS wordt zij, door wie over haar schreven, Paula genoemd, zonder meer.

Soms heet zij Paula Becker.

Het huis in Bremen, waar haar schilderijen zijn verzameld, heet het „Paula Becker-Modersohn Haus”.

Haar brieven en dagboeken zijn uitgegeven onder de titel „Paula Modersohn-Becker”.

Zij draagt veel namen, omdat haar wezen veelzijdig was, omdat het niet goed mogelijk is, de vele lijnen van haar zijn in te sluiten in één vorm.

Want zij was het meisje, dartel en onstuimig, levensblij en romantisch, het meisje, dat met haar vriendin in een zomeravond den toren bestijgt in het kleine dorpje Worpswede en de klokken gaat luiden, zoodat zij beiden van den grond worden meegenomen aan het klokketouw en in den stillen avond de klokketonen onverwacht over het land uitgalmen, tot grooten schrik van de dorpsbewoners, die denken, dat er brand is.

Zij is het teere meisje, dat in stille ontvankelijkheid bezielend werkt op den dichter Rilke, die in zijn dagboek vele bladzijden aan haar wijdt, om te getuigen van haar invloed, haar vrouwelijken invloed.

„U kunt brieven net zoo mooi maken als avonduren,” schrijft hij. En hij getuigt van wondermooie avonden, die hij beleefde met haar en de beeldhouwster Clara Westhoff, Paula's vriendin — zijn vrouw in later levenstijd.

Na een avond, vinden we in zijn dagboeken deze beschrijving: „Maar het slot van den avond was nog mooi en de meisjes in het wit hebben dat gemaakt. Ik opende de deur van mijn kamer, die blauw en koel en als een grot zoo donker was. Mijn venster stiet ik open en toen kwamen zij op het wonder toe en zij leunden naar buiten in den maannacht, die haar wangen, heet van het lachen, koel omsloot. En nu zijn zij beiden zoo roerend in haar kijken. Half wetend — d.i. schilder, half onbewust, d.i. meisje. Eerst doordringt de stemming haar, de heele toon van den nevelnacht met de bijna volle maan boven de drie populieren; deze stemming van mat beslagen zilver maakt haar weerloos en dwingt haar in haar meisjes-zijn, in het donkere-verlangende.... Dan wint de kunstenaar in haar aan macht en kijkt en kijkt en, als hij diep genoeg is geworden in zijn kijken, zijn zij weer aan de grens van haar eigen wezen en wonder en glijden weer langzaam terug in haar meisjesleven....” In Paula zien wij het schuchtere meisje, dat wacht op overgave in haar liefde.